

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS FARMACIJOS
ĮSTATYMO NR. X-709 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMO NR. XI-2017 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-
4571(2)" PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-20-1069(2); TAIS Nr.: 20-7291(3))**

2020-06-23 Nr. NV-1741
Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM).

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą Seimo nario A. Matulo pateiktam Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo projektui, kuriuo siūloma nustatyti, kad vaistinėje jos darbo laiku gali dirbti vaistininko padėjėjas, kurio veiklą naudodamasis ryšio priemonėmis prižiūri vaistininkas.

Dabartinė situacija. Iki 2006 m. vaistininkų ir vaistininkų padėjėjų (farmakoteknikų) teisinis statusas nebuvo reglamentuotas, todėl plečiantis vaistinių tinklui dėl teisinio reguliavimo spragų ir vaistininkų stygiaus vaistininkų padėjėjai (farmakoteknikai) pradėjo vykdyti ir dalį vaistininko kompetencijai priskirtinų funkcijų. 2010 m. Europos Komisija nurodė, kad remiantis 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, vaistininkų profesine veikla gali užsiimti tik specialistai, baigę universitetines ar lygiavertę lygmens aukštojo mokslo farmacijos studijas. Taip pat pažymėta, kad tokią pačią veiklą gali vykdyti vaistininko padėjėjai, prižiūrimi vaistininko.

Nuostata, kuria numatyta vaistininkų padėjėjams leisti teikti farmacinę paslaugą tik prižiūrimiems vaistininkų, įteisinta Farmacijos įstatymo pakeitimu Nr. XI-2017 2012 metais. Šiam pakeitimui įgyvendinti buvo nustatytas pereinamasis laikotarpis iki 2015 m. gruodžio 31 d., kuris vėliau pratęstas iki 2021 m. sausio 1 d.

Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie SAM duomenimis 2019 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje buvo 3438 vaistininkai ir 1225 vaistininko padėjėjai. Vaistinės veiklos ar gamybinės vaistinės veiklos licencijas turėjo 1367 vaistinės. Per metus Lietuvos aukštosiose mokyklose gali būti parengiama iki 200 vaistininkų ir 60 vaistininkų padėjėjų.

Projekto esmė, nauda. Siūloma nepritarti Seimo nario pateiktam Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 5 straipsnio pakeitimo projektui dėl šių priežasčių:

- Įstatymo nuostata, kad vaistinės darbo metu vaistinėje turi dirbti ne mažiau kaip vienas vaistininkas, buvo priimta siekiant tinkamai įgyvendinti iš Europos Sąjungos teisės kylančius įsipareigojimus.
- Vaistininkų ir vaistininkų padėjėjų (farmakoteknikų) teisės ir pareigos priklauso nuo įgytos profesinės kvalifikacijos, todėl ši situacija nelygintina su telemedicinos paslaugų teikimu, kai sveikatos priežiūros specialistas teikia konsultacijas pacientams ar kitam tos pačios profesinės kvalifikacijos specialistui.
- Lietuvos Respublikos Konstitucijoje nustatyta valstybės pareiga užtikrinti tinkamą visuomenės sveikatos apsaugos reguliavimą ir jos interesus sveikatinimo veikloje, todėl farmacinei veiklai nustatytas specifinis teisinis reguliavimas, kuriuo šios veiklos subjektams nustatytos konkrečios, imperatyvios pareigos.
- Vaistininkas yra paskutinis sveikatos apsaugos specialistas prieš asmeniui pradedant vartoti vaistinius preparatus, todėl jo vaidmuo skatinant pacientus tai daryti racionaliau yra ypatingai svarbus.

- Vaistinės ir vaistininų padėjėjai (farmakoteknikai) turėjo pakankamai laiko prisitaikyti prie numatomų pokyčių rinkoje. Pritarus Seimo nario siūlomiems pakeitimams būtų pažeisti vaistinių ir vaistininų padėjėjų, kurie pasirengė pokyčiams, teisėti lūkesčiai.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas: Projektas derintas su Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų ministerijomis, Valstybine ligonių kasa prie SAM, Valstybine vaistų kontrolės tarnyba prie SAM, Kauno kolegija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetu, Vilniaus universiteto Medicinos fakultetu, Lietuvos farmacijos darbuotojų profesine sąjunga, Lietuvos farmacijos sąjunga, Lietuvos pacientų forumu, Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba, Lietuvos studentų farmacininkų draugija, Lietuvos vaistininų sąjunga, Lietuvos vaistinių asociacija, Nacionalinė vaistų prekybos asociacija, Vaistinių darbuotojų profesinė sąjunga, UAB „Apotheca vaistinė“, UAB „Mano vaistinė“, UAB „Universiteto vaistinė“, UAB Ramunėlės vaistinė. Papildomai buvo gauti Lietuvos laisvosios rinkos instituto ir asociacijos „Lietuvos metų vaistininų klubas“ atsiliepimai. Į gautas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta arba parengta derinimo pažyma.

Dalykinio vertinimo išvada. Projektas svarstytas 2020-06-19 tarpinstituciniame pasitarime ir koreguotas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pasiūlymus. Siūlome svarstyti *Vyriausybės posėdžio A dalyje*.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nijolė Putrienė